

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор

Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА / YEAR VI

САРАЈЕВО, 30.08.2018.

БРОЈ / NUMBER 1

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ENVIRONMENT

ЕМИСИЈЕ СТАКЛЕНИЧКИХ ГАСОВА ИЗ ПОЉОПРИВРЕДЕ

Greenhouse gas emissions from agriculture

Укупна емисија стакленичких гасова у сектору пољопривреда у 2017. години износи 2.994 гигаграма¹ (Gg) CO₂-eq (еквивалент CO₂ емисије), што представља смањење емисија за 1,8% у односу на емисију стакленичких гасова у 2016. години.

The total emissions of greenhouse gases in the agriculture sector in 2017 amounted to 2.994 gigagram¹ (Gg) CO₂-eq (equivalent to CO₂ emissions), which represents an decrease of 1,8% compared to the emission of greenhouse gases in 2016.

Разлог томе су смањења емисија CH₄ и N₂O из три анализирани категорије: сточарства, управљања ђубривом као и пољопривредног земљишта.

The reason for that is decrease of emissions of CH₄ and N₂O from three analyzed categories: livestock enteric fermentation, fertilizer management and agricultural soil.

Током посматраног периода удјели емисија стакленичких гасова из различитих извора у пољопривреди су се промијенили првенствено због утицаја смањења индиректних емисија из пољопривредног земљишта.

During the observed period the shares of emissions of greenhouse gases from various sources in agriculture have changed primarily based on decrease of indirect emissions from agricultural soil.

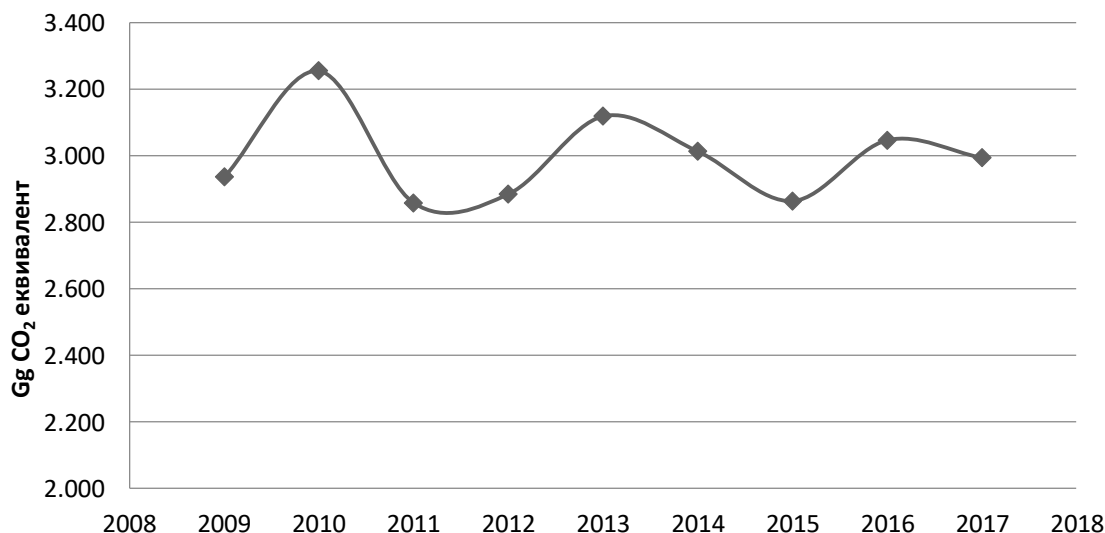
Табела 1. Емисија стакленичких гасова из сектора пољопривреде, Босна и Херцеговина, 2011-2018

Table 1. Greenhouse gas emissions from agriculture sector, Bosnia and Herzegovina, 2011-2018

Пољопривреда		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Agriculture
		Емисије стакленичких гасова (Gg CO ₂ еквивалент) GHG Emissions (Gg CO ₂ equivalent)							
Сточарство-унутрашња ферментација	CH ₄	967	936	969	935	953	948	928	Enteric fermentation
	N ₂ O	213	208	220	208	213	211	208	
Управљање ђубривом	CH ₄	125	120	124	119	123	121	119	Fertilizer management
	N ₂ O	213	208	220	208	213	211	208	
Пољопривредно земљиште	N ₂ O	1.539	1.608	1.789	1736	1.558	1.748	1.720	Agriculture soil
Спаљивање пољопривредних остатака	CH ₄	11	10	12	11	11	14	13	Field burning of agriculture residues
	N ₂ O	4	4	5	4	5	6	6	
Укупна емисија		2.858	2.885	3.119	3.013	2.864	3.047	2.994	Total emissions

¹ Гигаграм је јединица масе једнака 1.000.000.000 грама или 1.000 тона.
Gigagram is a unit of mass equal to 1.000.000.000 grams or 1.000 tons.

Графикон 1. Емисија стакленичких гасова из сектора пољопривреде, Босна и Херцеговина, 2009-2017
Graph 1. Greenhouse gas emissions from agriculture sector, Bosnia and Herzegovina, 2009-2017

МЕТОДОЛОШКА ОБЈАШЊЕЊА

IPCC методологија која се користи за процјену емисија стакленичких гасова слиједи тзв. „IPCC смјернице“, које представљају процедуре процјене емисија стакленичких гасова дате од стране међународних стручњака групе Међувладиног панела о климатским промјенама (IPCC) и које слиједи већина земаља потписница Куото протокола за процјену националних годишњих емисија стакленичких гасова.

Стакленички гасови (GHG) из сектора пољопривреде укључују метан (CH₄) и азотни оксид (N₂O). Емисија стакленичких гасова је исказана у виду CO₂-еквивалента, гдје је потенцијал глобалног загријавања CH₄ 21, а N₂O 310 у односу у односу на сам CO₂.

У сектору пољопривреде емисије CH₄ и N₂O су условљене различитим пољопривредним активностима. За емисију CH₄ је најзначајнији извор сточарство (унутрашња ферментација). Емисија N₂O се посматра као директна емисија из обраде пољопривредног земљишта, емисија усљед распада отпада поријеклом од животиња (управљање ђубривом) и индиректна емисија.

Постоје два значајна извора емисије CH₄ из пољопривреде унутрашња ферментација у процесу пробаве преживара и различити поступци везани уз управљање и примјену органских ђубрива.

Такође су утврђена три извора емисија N₂O из овог сектора: директна емисија N₂O из пољопривредног земљишта, директна емисија N₂O из сточарства и индиректна емисија N₂O условљена пољопривредним активностима.

NOTES ON METHODOLOGY

IPCC methodology used for the estimation of GHG emissions follows the so-called „IPCC Guidelines“, which are GHG estimation procedures produced by international expert groups for the Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) and are followed by most Kyoto signing countries to estimate their national yearly GHG emissions.

Greenhouse gases (GHG) from agriculture sector include methane (CH₄) and nitrous oxide (N₂O). Greenhouse gas emissions are reported in terms of CO₂-equivalents, where the global warming potentials of CH₄ is 21 and N₂O 310 times more powerful than CO₂ itself.

In the agricultural sector, CH₄ emissions (methane) and N₂O (nitrous oxide) are results different agricultural activities. For the CH₄ emission the most important source is animal husbandry (enteric fermentation). N₂O emissions are seen as direct emissions from cultivation of agricultural land, emissions due to decomposition of animal waste (manure management), and indirect emissions.

There are two significant sources of CH₄ emissions from agriculture: enteric fermentation in digestion process and different activities related to the organic fertilizers management and use.

Also, three sources of N₂O emissions are identified from this sector: direct emissions of N₂O from agricultural land, direct emissions of N₂O from livestock and indirect N₂O emissions caused by agriculture activities.

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Телефон/Phone: +387 (33) 911 911 · Телефакс/Telefax: +387 (33) 220 622
Електронска пошта/E-mail: bhas@bhas.gov.ba · Интернет страница/Web site: <http://www.bhas.ba>

Одговара: мр Велимир Јукић, Директор
Person responsible: MSc. Velimir Jukić, Director

Саопштење припремио: мр Мирза Агић
Prepared by: MSc. Mirza Agić

Подаци овог саопштења се објављују и на интернету
First Release data are also published on the Internet
